

Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia Nyhedsbrev nr. 53, 4. august 2014

Kære læser

I tidligere byråd havde vi et udvalg ved navn Natur- og Miljøudvalget. Det er afløst af Miljø- og Energiudvalget. Hvad kan man mon lægge i, at "natur" er forsvundet. Er byrådets uvilje mod en fredning af Fælleden en praktisk følge af navneskiftet - interesserer natur ikke?

Som du kan læse i dette nyhedsbrev, er størstedelen af naturen på Fælleden absolut ikke beskyttet efter de regler, som byrådet har lagt frem i Fredericia Dagblad. Det kommer bag på os, at vi har skullet opleve byrådet give pressen og dermed borgerne forkert og misvisende information.

Der er ingen beskyttelse af Fælleden, hvis dette eller et fremtidigt byråd vil have villaer frem for natur. Måske tænker politikerne: "Vi behøver ikke beskytte mod vores egne handlinger. Vi vil ikke give afkald på at kunne lokke gode skatteydere til med udsigtvillaer på Fælleden"!

Det er at prioritere nye borgere højere end os, der bor her. Hvis det kom til en afstemning blandt kommunens borgere, tror vi, at natur ville vinde over villaer.

En fredning er lovens bedste redskab til varigt at sikre naturområder med adgang for alle.

Husk at sende nyhedsbrevet videre til alle i din bekendtskabskreds, der holder af naturen

Kun fredning kan sikre Fælleden som værdifuld natur

Rådyret her og alle de andre skabninger på Fælleden lever fint med forsvaret. Kun hvis forsvaret ikke skal bruge Fælleden mere, vil en kommende fredning træde i kraft.

Vi har besluttet at rejse en fredningssag for forsvarets øvelsesområde, Fælleden. Fredningen bliver "sovende", dvs. at den først virker fra den dag, forsvaret ønsker at sælge Fælleden. Altså kan soldaterne øve sig videre - uforstyrret af en fredning.

Vi ser helst, at forsvaret bruger Fælleden som øvelsesområde, for det passer naturen godt. Men nu skal forsvaret spare igen - hele 2,7 mia. kr., så der er risiko for kasernelukninger og salg af områder.

Vores formål med at frede Fælleden er, at vi vil beskytte naturen mod forsvarets spekulationer i at sælge Fælleden for at bidrage til sparekravet. Men vi vil sandelig også beskytte Fælleden mod et byråds spekulationer i at tiltrække nye skatteborgere ved at tilbyde attraktive byggegrunde på Fælleden.

Byrådet har afslået samarbejde om en fredning. I Fredericia Dagblad siges det, at naturen på Fælleden er beskyttet af diverse regler, så fredning er overflødig. Det er forkert.

Skove er omgivet af et beskyttet område på 300 meter, og så skulle en stor del af Fælleden være beskyttet! Men byrådet kan give dispensation, og det sker rask væk i forbindelse med lokalplaner for boligområder. Tilsvarende kan byrådet dispensere fra beskyttelsen af naturområder og fra zonen rundt om skanserne.

Byrådet kan altså fra sag til sag bestemme, om beskyttelsen skal gælde eller ej. Et flertal - 11 byrådsmedlemmer - kan fylde størstedelen af Fælleden med villaer. Derfor vil vi have Fælleden fredet.

Byrådet kan dog ikke dispensere fra strandbeskyttelseszonen på 300 meter. Det kan kun staten, og den tillader ikke boliger.

Store områder over mod Ryeshøj-kvarteret er helt uden for diverse beskyttelseslinjer, men det har byrådet glemt at fortælle borgerne.

Hvis forsvarets skov bliver solgt, beskytter ingen lov imod, at ejeren kan hente investeringen hjem ved at fælde de store løvtræer og plante rødgran i rækker. Det er stadig skov, men med et fattigt plante- og dyreliv og få naturoplevelser. Det vil en fredning beskytte imod.

Vores konklusion er, at hvis vi vil være sikre på at bevare naturen på Fælleden, ja, så er en fredning nødvendig. En fredning er lovens bedste redskab til varigt at sikre naturområder med adgang for alle. Og en sådan fredning arbejder vi nu videre med.

Flot ynglesucces: Hele 4 vandrefalkeunger i Skærbæk

Når en urutineret flyver uden videre kan komme op på flere hundrede kilometer i timen, kan der ske uheld. Vandrefalke-ungen overlevede dog. Her er Torben Skytte Hvass med den fortunlede unge. Torben er ansat på Skærbækværket. (Foto: Jørgen L. Andersen)

Vandrefalkene har nu i to sæsoner fået unger på vingerne. De ruger i en kasse opsat højt oppe på Skærbækværket. Torben Skytte Hvass skrev for nogen tid siden til os:

"Ungerne gik i morges for første gang på vingerne. Dette er jo en risikabel affære og den ene unge, en han, fløj op på formiddagen ind i kedelhuset og faldt til jorden. Nogle håndværkere så den falde og ringede efter mig.

Ungen så chokeret ud, men ellers kunne jeg ikke se nogen skader på vinger eller andre steder på fuglen. De gamle fugle var klar over uheldet og fløj skrigende rundt over hovedet på os. Jeg besluttede at tage ungen op i et tæppe og bringe den op på taget hvor kassen sidder. Ungen forholdt sig helt rolig under forløbet. Jeg sad med den på taget - se foto - og efter nogle minutter rullede den om på ryggen og indtog forsvarsposition.

Jeg trak mig lidt tilbage og kort efter rullede den om på benene og gik på vingerne, hvorefter den fløj ud over kanten på bygningen. Kort efter vendte den tilbage og landede på ringmuren, hvor også 2 andre unger sad. Begge forældre sad senere tæt på ungerne, men var noget urolige. Jeg håber den ikke har skader og vil klare sig."

Siden er en af ungerne omkommet - se under **Kort Nyt**.

Stor naturglæde i en lille have

Dammen er kun på 500 liter - et standardbassin til 700 kroner - gravet ned i en have i Erritsø. Og der er masser af liv og gode oplevelser for familien. Her ser du foruden åkanden vandnymfer i parring, en skrubbtudse og de haletudser, der kom ud af tudse-besøget. (Fotos Bo Hammeken).

Bo Hammeken og hans familie har en rækkehushave på en skrånende grund med forbindelse til engen mellem Erritsø og Hannerup. Han fortæller, at de flere gange havde set tudser i haven: "Derfor besluttede vi at prøve med den lille dam, om vi kunne få liv i den fra naturen".

Det er kun i yngletiden, skrubbtudserne har brug for vand, så derfor forbedrede man også tudsernes muligheder for at finde skjul og gode steder at gå i dvale for vinteren - man samlede marksten og byggede et stendige. Også et fint sted for firben og det lille mårdyr, bruden.

Der er også guldfisk i dammen, så derfor kan familien Hammeken ikke forvente haletudser af frøer eller larver af salamandre, for de vil blive ædt af fiskene. Derimod bryder ingen fisk sig om skrubbtudsens haletudser. Man overvejer nu, om man skal droppe fiskene og satse på padder og vandinsekter som de smukke, røde vandnymfer.

Hvis du vil prøve noget lignende, så husk, at haletudserne forvandles til små tudser eller frøer i løbet af sommeren, og de skal kunne komme op af vandet. Der må derfor ikke være en høj kant. Det klarer Bo Hammeken ved at holde høj vandstand og plante Pengebladet Fredløs rundt om dammen. Planten sikrer en fin overgang fra vand til land. Måske vil det ikke være en god idé at satse på padder, hvis du bor midt i et parcelhuskvarter med mange græsplæner, der skal slås.

Hvis du ønsker en større, udgravet dam, så husk at søge kommunen om tilladelse. Du får så samtidig en masse information om, hvordan du får den perfekte paddedam.

Mange damme i landbrugslandet er sløffet af produktionshensyn, så skrubbtudser, frøer og salamandre har behov for nye ynglesteder.

NB. Specielt skrubbtudserne er ivrige snegleædere. Vi ved ikke med de største dræbersnegle, men hvis tudserne æder sneglene, mens de er små, er det jo fint!

Klar til at tage fat på endnu en lang etape af de 4 mio km!

De ankom lidt ind i maj, og om få dage forlader de os allerede igen. De har opfostret deres unger og underholdt os med deres pilsnare flugt over hustagene. Mursejlerne.

DOF (Dansk Ornitologisk Forening) har udregnet, at en typisk mursejler i sin levetid flyver mindst 4 mio. km - det er 100 gange rundt om jorden. Bortset fra den korte tid, de ruger og opfoster ungerne, lever de deres liv i luften. De kan ikke - som svalerne - tage et hvil på en kvist eller en telefontråd.

De finder deres redemateriale svævende i luften, dun fra andre fugle og plantedele, som de kitter sammen med spyt. De parrer sig i luften, de sover højt oppe i luften, og de finder altså deres føde i luften - insekter og små edderkopper, som driver af sted med vinden på deres spind - flyvende sommer. I tilfælde af dårligt vejr uden føde i luften kan ungerne gå i en art dvaletilstand med nedsat stofskifte og temperatur og kan på den måde overleve i op til 12 døgn.

Denne exceptionelle fugl har bæret os med at finde redeplads i vores bys ejendomme - i nicher og under tagsten. Vi må huske at få arkitekterne til at tage hensyn til mursejleren, når de går i gang med at tegne huse til Fredericia C. En bydel uden mursejlere er der ikke meget ved.

Ørneungens første flyvetur

Her ser du ørne ungen på dens første flyvedag, den 30 juli. Hvis du skulle have et foto fra en tidligere dato, vil vi gerne høre fra dig. Ungen er nem at skelne fra den voksne med sin mørke næbspids, mørkt hoved og hale. Den voksne fugls næb er gult, dens hoved og bryst er gulbrunt, og halen er hvid. (Foto: Erik Borch)

Efter nødtvungent fravær fra Rands Fjord i en uge grundet ferie besluttede jeg mig (Ole Klottrup) at tage der ud den 30. juli for at kigge til ørne ungen - havde den mon forladt reden!

På vejen traf jeg en mand med en imponerende fotoudrustning - Erik Borch - og sandelig om han ikke havde både set og fotograferet ungens formentlig første flyvetur.

Den foregik dog ikke helt uden problemer: Ungen sad lavt på en gren, da en af de voksne kom med bytte og valgte at lande på en gren højere oppe. I sit forsøg på at komme op til maden, forvredes ungen sig og drattede ned gennem træet og helt ned i skovbunden. Men heldigvis magtede den at lette - ikke så nemt, for der er både rørskov og mange buske på stedet.

Den første tid er kritisk. Ungen skal lære at manøvrere i luftrummet, og den skal lære selv at fange føden. I starten tigger den mad af forældrene, men i løbet af efteråret skal den klare sig selv. Og vinteren er ikke den nemmeste tid for en nybegynder.

Men lad os nu ikke tage bekymringerne på forskud - dagen i dag har vi ventet på siden november 2008 - [se her](#)

Se Erik Borchs flotte fuglefotos her www.fuglebilleder.dk (<http://www.fuglebilleder.dk>)

Bynke-ambrosie: Kig i din have efter denne meget sundhedsskadelige plante

Til højre, som bynke-ambrosie så ud den 20. juli - nydelig plante, men meget sundhedsfarlig. Til venstre planten senere på sommeren og i efteråret med blomster (foto til venstre: Astma-Allergi Danmark/Hans Øllgaard).

Har du givet fuglene solsikkekerner sidste vinter? I så fald er der en stor sandsynlighed for, at du kan finde den stærkt allergi fremkaldende plante Bynke-Ambrosie i din have. Planten vokser nemlig som ukrudt i de solsikkemarker i Ungarn, hvorfra de fleste af solsikkekernerne kommer. Ryk den op og smid den i skraldespanden - endelig ikke i kompostbunken!

Pollen fra bynke-ambrosie menes at være skyld i omkring halvdelen af de astma-anfald, som folk oplever, der hvor planten gror og spreder pollen. I områder, hvor planten indvandrer, har man registreret, at op mod 12 % af befolkningen udvikler allergi over for pollen fra bynke-ambrosie.

Desuden forlænges sæsonen med alvorlige anfald til langt hen på efteråret. Vi må forhindre den i at sprede sig i Danmark.

Kort nyt

Regulering af mink.

Vi har fået positive tilbagemeldinger fra såvel fuglefolk som jægere - se nyhedsbrevet fra juni (gå ind på www.dn.dk/fredericia, klik på tekst om nyhedsbreve), og vi påtænker at indkalde til et møde til efteråret. Formålet vil være at diskutere fremgangsmåden samt at registrere fælde-passere.

Vandrefalkene i Skærbæk.

Vi har lige fået denne information fra Torben Skytte Hvass: "Desværre er en af ungerne omkommet idet den fejlbedømte landing og styrtede ned gennem en lejder med rygbøjle - nøjagtig på samme måde som den der omkom sidste år. De 3 sidste unger klarede sig fint og er nu kun på værket en gang imellem. Ellers flyver de rundt sammen med hannen. Hunnen er stadig på værket."

De danske have er helt til rotterne.

Udviklingen i de seneste 100 år har efterladt vores vande i en slem forfatning. [Se en video her \(http://www.videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/de-danske-have-er-helt-til-rotterne\)](http://www.videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/de-danske-have-er-helt-til-rotterne)

Vandscootere forbudt ud for Fredericia.

Uanset hvad en aarhusiansk importør af vandscootere påstår, er det forbudt at sejle med dem visse steder. Således mellem den gamle Lillebæltsbro og Skanseodde/Strib Odde, idet området er vildtreservat.

Er der emner, du synes, vi skal skrive om?

Så send os en mail - fredericia@dn.dk - eller ring til Karsten Enggaard eller Ole Klottrup

Tilmelding til DN Fredericias nyhedsbrev kan ske [her](#)
Her kan du også se de tidligere nyhedsbreve.

Mange hilsener fra Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia

Karsten Enggaard, formand	tlf. 7594 3166
Ole Klottrup, næstformand	tlf. 7593 1717
Meld dig ind i DN på	www.dn.dk

> [Følg DN på Facebook](#)

(<http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439>)

> [Følg DN Fredericia på Facebook](#)

(<http://www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforening#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening-i-Fredericia/494461143950297?fref=ts>)

Gå ind på vores hjemmeside www.dn.dk/fredericia og se mere om, hvad vi arbejder med her i kommunen.

DN's overordnede hjemmeside finder du her www.dn.dk.

Og er du i tvivl om noget, så ring til Karsten Enggaard på 7594 3166.

> [Til- eller afmeld nyhedsbrevet her](#)